RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 84.685 van 17 januari 2000
in de zaak A. 52.717/IX-2081.

In zake : de Belgische Staat, vertegenwoordigd door :
1. de minister van Pensioenen,
2. de minister van Justitie

tegen :

Marie-Louise STULENS,
die woonplaats kiest bij
advocaat R. SOREL,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Tervurenlaan 268a.

D E R A A D V A N S T A T E, IXe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de Belgische Staat op 5 juli 1993 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van 16 maart 1993 van de commissie van beroep voor vergoedingspensioenen voor politieke gevangenen, waarbij aan Marie-Louise STULENS, met ingang van 1 januari 1989, een definitief vergoedingspensioen, berekend op 40 procent invaliditeit, wordt toegekend;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur R. VANDER ELSTRAETEN;

Gelet op de beschikking van 7 juni 1995 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 30 november 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 20 december 1999;

Gehoord het verslag van staatsraad A. BEIRLAEN;

Gehoord de opmerkingen van eerste attaché van Financiën J. HEEMERYCK, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van advocaat G. VAN THUYNE die, loco advocaat R. SOREL, verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur R. VANDER ELSTRAETEN;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Marie-Louise STULENS vraagt op 26 januari 1989 een vergoedingspensioen aan wegens artrose (art. 903) en asthenie (art. 904). Ze geniet het statuut van politieke gevangene, maar kan het wettelijk vermoeden van aanrekenbaarheid niet inroepen omdat haar gevangenschap minder dan zes maanden duurde.

1.2. De Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst acht de kwalen niet aanrekenbaar aan de politieke gevangenschap.

1.3. Op 22 mei 1991 verwerpt de commissie voor vergoedingspensioenen als volgt de pensioenaanvraag :

> "Aanzoekster onderging een gevangenschap van 1 september 1943 tot 3 februari 1944 hetzij in totaal 156 dagen. Zij kan dus niet genieten van het vermoeden van oorsprong.
> De medische attesten gevoegd bij de aanvraag leveren geen bewijs inzake het bestaan van de aandoeningen bij terugkomst uit gevangenschap, er is daarenboven geen continuïteit van medische zorgen in het dossier terug te vinden.
> Overwegende dat de expert op basis van deze gegevens besluit dat de kwalen het gevolg zijn van latere vreemde factoren.
> De commissie sluit zich aan bij het advies van de expert en verwerpt de aanvraag van aanzoekster".

1.4. Betrokkene tekent tegen deze beslissing op 16 juli 1991 hoger beroep aan.

1.5. Het beroepscollege van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst raamt in zijn protocol van 9 september 1992 beide kwalen -artrose (art. 903) en asthenie (art. 904)- ieder op 20 procent aanrekenbaar. De gerechtelijk-geneeskundige bespreking in dit protocol luidt als volgt :

> "De betrokkene bezit niet het vermoeden van oorsprong.
> Ze is wel erkend als politieke gevangene en heeft bijgevolg altijd recht op hoofdstuk 15 van de O.B.S.
> Patiënte vertoont symptomen van arthrose welke bevestigd worden door radiografieën.
> Patiënte vertoont symptomen van asthenie der politieke gevangenen. De medische beroepscommissie schat beide kwalen respectievelijk op 20 % (art. 903) en 20 % (art. 904)
> De commissie kan niet eenduidig uitmaken of de hierboven aangehaalde pathologie enkel en alleen te wijten is aan haar gevangenschap.
> De continuïteit der zorgen wordt niet door patiënte bewezen maar zij brengt de commissie in kennis van haar eerste aanvraag tot vergoeding in '46 (copij bijgevoegd)".

1.6. Bij beslissing van 16 maart 1993 verleent de commissie van beroep voor vergoedingspensioenen voor politieke gevangenen Marie-Louise STULENS, met ingang van 1 januari 1989, een definitief pensioen berekend op 40 procent invaliditeit. Luidens het bijzonder verslag sluit de commissie zich "ondanks het negatief advies van de commissaris-verslaggever" aan bij het advies van de GGDB "dat omstandig gemotiveerd is omtrent de toerekenbaarheid van het oorlogsfeit".

Het is van deze beslissing dat thans de vernietiging wordt gevorderd.

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1. Overwegende dat de verzoekende partij als enig middel een gebrekkige motivering aanvoert; dat zij stelt dat de commissie van beroep voor vergoedingspensioenen voor politieke gevangenen, bij afwezigheid in het dossier van elk bewijs van oorsprong in de gevangenschap of van enige medische vaststelling kort na de oorlogsfeiten, en gezien de in de gerechtelijk-geneeskundige bespreking geformuleerde twijfel over de concentratiekamppathologische aard van de aandoeningen, haar beslissing om, louter op grond van het advies van de GGDB, een vergoedingspensioen te verlenen, niet naar behoren heeft gemotiveerd;

2.2. Overwegende dat verweerster hierop antwoordt dat het vijftiende hoofdstuk van de gids der invaliditeitsbarema's aan de geneesheren-deskundigen nauwkeurige indicaties geeft, dat ze de ingeroepen aandoeningen moeten erkennen behalve bij voor de hand liggend bewijs van vreemde origine en dit ongeacht het feit dat het in het merendeel van de gevallen gaat om politieke gevangenen die niet precies de exacte oorsprong kunnen bepalen van de kwalen waardoor zij zijn aangetast, dat het advies van de GGDB een essentieel

element van het dossier is, waarmee de commissie rekening moet houden, dat het onjuist is dat er geen medische vaststelling heeft plaatsgehad onmiddellijk na de oorlog met verwijzing naar het bijgevoegd document waarin duidelijk gesteld wordt dat er vanaf 1946 medische onderzoeken werden ondergaan;

2.3. Overwegende dat de verzoekende partij repliceert dat de expert dient aan te tonen dat hij over voldoende medische documenten beschikt om tot het bestaan van de specifieke kwalen van concentratiekamp-pathologische aard te besluiten, dat de beroepscommissie op zijn minst blijk gaf van twijfel over de aard van de ingeroepen aandoeningen, dat afgezien van het naamloze en volstrekt onbepaalde document van 1946 elk bewijs van oorsprong in het dossier ontbreekt, dat het advies van de GGDB voor de beroepscommissie een essentieel element is, maar deze er niet door gebonden is;

2.4.1. Overwegende dat de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen in artikel 1, tweede, derde en vierde lid bepalen :

> "De aanvragers moeten door alle middelen bewijzen dat de door hen aangevoerde lichamelijke schade veroorzaakt werd gedurende de dienst, de gevangenschap of de geleverde prestaties, en door de dienst, de gevangenschap of de prestaties, volgens het onderscheid dat, bij artikel 2 voor elke categorie wordt gemaakt.
>
> De politieke gevangenen die de voorwaarden vervullen gesteld voor de toekenning van de bij artikel 8bis bepaalde forfaitaire invaliditeit van 20 pct., genieten evenwel, behoudens tegenbewijs, voor elke ziekte die overeenkomstig een specificatie van de Officiële Belgische Schaal tot vaststelling van de graad van invaliditeit werd geraamd, het vermoeden dat deze aan de gevangenschap te wijten is.
>
> Het pensioen zal nochtans in het raam van dit vermoeden slechts kunnen toegekend worden indien de ziekte door de Gerechtelijk-geneeskundige Dienst, op ten minste 10 pct wordt geraamd";

dat artikel 8bis bepaalt :

> "Een forfaitaire invaliditeit van 20 pct ter vergoeding van de asthenie der politieke gevangenen wordt toegekend aan de gerechtigden op de wet van 5 februari 1947 tot regeling van het statuut der vreemdelingen politieke gevangenen en op de wet van, 26 februari 1947 houdende regeling van het statuut van de politieke gevangenen en hun rechthebbenden, die een gevangenschap hebben ondergaan van in totaal minstens zes maanden";

dat uit de samenlezing van de artikelen 1, derde lid, en 8bis volgt dat de politieke gevangenen die de voorwaarden vervullen gesteld voor de toekenning van de bij artikel 8bis bepaalde forfaitaire invaliditeit van 20 pct wegens asthenie der politieke gevangenen, dit is een gevangenschap van zes maanden hebben ondergaan, het vermoeden genieten dat elke ziekte, aangehaald in de Officiële Belgische Schaal tot vaststelling van de graad van invaliditeit, behoudens tegenbewijs, aan de gevangenschap te wijten is, zij het dat het vierde lid van artikel 1 een duidelijke en algemene beperking stelt op het ingestelde vermoeden aangezien dit enkel kan worden ingeroepen voor kwalen waarvan de invaliditeit op minimum 10 pct wordt geraamd; dat, indien de gevangenschap -zoals in het voorliggend geval- geen zes maanden heeft geduurd, het bewijs moet worden geleverd dat de aandoening tijdens en door de gevangenschap werd veroorzaakt; dat ook voor de kwalen die in deel XV van de Officiële Belgische Schaal tot vaststelling van de graad van invaliditeit ("concentratiekamppathologie) zijn gerangschikt, moet worden aangetoond dat zij aan de politieke gevangenschap te wijten zijn; dat deel XV van de OBSI weliswaar als richtlijn aan de geneesheren-experts geeft dat "de politieke gevangenen het voordeel krijgen van het vermoeden van oorsprong voor alle aangehaalde aandoeningen" en dat "de deskundige dus de medische aanrekenbaarheid zal erkennen behoudens klaarblijkelijk bewijs van vreemde oorsprong"; dat deze richtlijnen niet kunnen opwegen tegen de bepalingen van

de artikelen 1 en 2 van de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen luidens welke alleen "behoorlijk vastgestelde lichamelijke schade" aanleiding kan geven tot toekenning van een vergoedingspensioen en, behoudens waar de wettelijke voorwaarden voor het vermoeden van aanrekenbaarheid vervuld zijn, het oorzakelijk verband tussen het aangevoerde schadelijk feit en de invaliditeit dient bewezen te zijn; dat de Officiële Belgische Schaal ter bepaling van de graad van invaliditeit vastgesteld is bij een koninklijk besluit en een koninklijk besluit de wet niet kan wijzigen, noch ervan afwijken;

2.4.2. Overwegende dat uit het verslag van het beroepscollege van de GGD, dat de aandoeningen onder verwijzing naar de artikelen 903 en 904 van de OBSI heeft geraamd, niet kan worden afgeleid waarom werd geoordeeld dat de kwalen aan de gevangenschap aanrekenbaar waren; dat waar wordt vermeld dat "niet eenduidig kan worden uitgemaakt of de pathologie enkel en alleen aan de gevangenschap te wijten is" de GGDB -zoals de verzoekende partij stelt- blijk geeft van twijfel over de aard van de ingeroepen aandoeningen; dat het door betrokkene voorgebracht document uit 1946 (bij nader toezien een uitnodiging voor een medisch onderzoek) als oorsprongsbewijs geenszins voldoende was, nu erop zowel de naam van de pensioenaanvrager als de door deze ingeroepen kwalen ontbreken; dat het protocol van de GGDB derhalve geen enkel gegeven bevat dat de conclusie nopens de aanrekenbaarheid van de aandoeningen kan verantwoorden; dat door zich, zonder meer, bij dit advies aan te sluiten de commissie van beroep voor vergoedingspensioenen voor politieke gevangenen haar taak niet naar behoren heeft vervuld; dat de beroepscommissie zelf de redenen had moeten aangeven waarom ze de ingeroepen oorsprong aanvaardbaar achtte, ofwel de

GGD had moeten verzoeken zijn besluiten, wat de concentratiekamppathologische aard van de aandoeningen betreft, aan te vullen; dat het enig middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van 16 maart 1993 van de commissie van beroep voor vergoedingspensioenen voor politieke gevangenen, waarbij aan Marie-Louise STULENS, met ingang van 1 januari 1989, een definitief vergoedingspensioen, berekend op 40 pct invaliditeit, wordt toegekend.

Artikel 2.

Dit arrest zal in de registers van bovenvermelde commissie worden overgeschreven en melding ervan zal worden gemaakt op de kant van de vernietigde beslissing.

Artikel 3.

De zaak wordt verwezen naar de anders samengestelde commissie van beroep voor vergoedingspensioenen voor politieke gevangenen.

Artikel 4.

De kosten van het beroep, bepaald op achtduizend frank, komen ten laste van de Belgische Staat.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zeventien januari 2000, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. BORRET,	voorzitter,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	L. HELLIN,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

V. WAUTERS. **J. BORRET.**